

RV

”

Valmiusvaihe alkoi kesäkuun alusta lähtien. Tässä vaiheessa eri koulutusjoukkueet yhdistettiin yhdeksi yksiköksi ja koulutuksen painopiste siirtyi valmiudellisiin asioihin.

Kapteeni Ilja Hyvönen Kainuun prikaatin Hurttiukko-lehden numerossa 2/17.

”

Yksi lähivuosien isoja kysymyksiä onkin, miten Puolustusvoimat kykenee motivoimaan nuoria miehiä ja naisia valmiusyksiköihin sitten, kun niistä katoaa uutuudenviehätys. Pelkkä valmiusotilaan oma hihamerkki ei riitä. Palveluksesta pitää tehdä houkuttelevaa. Jarmo Huhtanen kolumnissaan Helsingin Sanomissa 30.6.

VARUSMIESKOULUTUS

Porin prikaatissa johdetaan ihmistä

Porin prikaati haluaa päästä eroon turhien käytäntöjen kierteestä. Isoksi teemaksi uusien alokkaiden johtamisessa on otettu yksilöllinen kohtaaminen.

TEKSTI: JUUSO KOKKONEN
KUVAT: KRISTIAN WALLIN

SÄKYLÄN varuskunnan esikuntakomppanian astuu sisään uusi alokas. Hymyilevä alikersantti toivottaa uuden alokkaan lämpimästi tervetulleeksi ja ohjaa tämän oikeaan tupaan. Ei huutamista, ei räyhäämistä vaan normaalia kanssakäymistä ihmisten välillä.

Porin prikaatissa on nostettu jallustalle uusien alokkaiden sopeutuminen. Se koostuu turhien käytänteiden karsimisesta ja yksilön kohtaamisesta.

Vastaanotto ei ensimmäisinä päivinä ole kylmä ja tunteeton. Jokaista alokasta pyritään ohjaamaan ja opastamaan.

Iso tekijä, jolla helpotetaan alokkaiden sopeutumista, on turhien, lähinnä sisäjärjestykseen liittyvien käytänteiden karsiminen. Esikuntakomppanian päällikkö, kapteeni **Petteri Viitanen** kertoo, että esimerkiksi ohjatuista aamu- ja iltatoimista on saatettu aiemmin tehdä liian iso numero.

– Kaikki ylimääräinen, mikä ei palvele sotilaskoulutusta, karsitaan, hän kertoo.

Turhista käytänteistä on Porin prikaatissa pyritty eroon jo tammiukuun saapumiserällä. Pinkkaa ei Säkylän tai Niinisalon varuskunnissa ole viilattu enää tänä vuonna.

– Ehkä parempi aikuinen alokkaasta saattaa tulla, jos hän osaa pedata sängyn todella tarkasti. Se ei kuitenkaan ole puolustusvoimien pääpaino. Voimakkaana teemana on ollut myös se, että siivouspalvelu ei ole se, missä pitää olla älyttömän hyvä, vaan sotilaskoulutus, Viitanen kertoo.

Porin prikaatin komentajan, eversti **Rami Saaren** mukaan turhat käytännöt ovat periytyneet edelliseltä saapumiserältä aina seuraavalle. Kierteen pysäyttämisessä tärkeää on varusmiesjohtajien opastaminen ja ohjaaminen.

– Jos varusmiesjohtajia on kohdeltu jollain tavalla heidän aloka-

Kaikki ylimääräinen, mikä ei palvele sotilaskoulutusta, karsitaan.

”

saikanaan, he toimivat itse samalla tavalla uusia alokkaita johtaessa. Kulttuuri jatkuu tai jopa vahvistuu, jos siihen ei puututa. Ei auta, että kirjoitetaan joku uusi ohje. Kaikilta johtotasoilta, niin prikaatin komentajasta varusmiesjohtajiin asti, pitää välittyä se sama, että nyt toimimme näin, Saari kertoo.

Aikaisemmin varusmiesjohtajat ovat saattaneet etenkin illalla harjoittaa edelliseltä saapumiserältä perittyjä käytäntöjä, kun yksikössä ei ole ollut enää henkilökuntaa paikalla.

– Olemmeko edes tienneet, mitä siellä iltaisin tapahtuu? Voi olla, että emme. Vika ei ole ollut varsinaisesti varusmiesjohtajissa vaan henkilökunnassa, kun emme ole pystyneet välittämään asiaa, että jotain pitää nyt muuttaa, Saari kertoo.

Nyt johtajakautensa aloittaneilla johtajilla on jo hieman kokemusta uudenlaisesta toimintamallista omalta alokasajaltaan. Saaren mukaan kierre voisi pysähtyä varsin pian.

– Tavoite on, että vuoden aikana se pitäisi saada katkaistua. Aloitimme jo hiukan maltillisemmin tammikuussa, jolloin nykyiset johtajat astuivat palvelukseen. Jos saamme kierteen tällä saapumiserällä katkaistua, seuraavalla saapumiserällä menee jo helpommin. Sitten näemme, millaisia vaikutuksia tällä on.

VAPAA-AIKA ja palvelus pyritään erottamaan selkeästi toisistaan. Kun on vapaa-aikaa, sil-



Alokkaiden ensimmäisen päivän ohjelmaan Porin prikaatissa Säkylässä kuului muun muassa varusteiden hakeminen.

Olemmeko edes tienneet, mitä siellä iltaisin tapahtuu? Voi olla, että emme. Vika ei ole ollut varsinaisesti varusmiesjohtajissa vaan henkilökunnassa.

”

loin se myös on vapaa-aikaa.

– Pyrimme ottamaan ihmisen huomioon, kapteeni Viitanen toteaa.

Eversti Saaren mukaan alokkaiden vapautta on saatettu rajoittaa ilman järkevää syytä. Alokkaat eivät esimerkiksi ole saaneet mennä omin päin sotilaskotiin tai kuntosalille ennen muodollista opetustapahtumaa.

Siihen on tullut Porin prikaatissa muutos, sillä uusilla alokailla on ollut mahdollisuus mennä sotilaskotiin tai kuntoilemaan jopa heti ensimmäisenä iltana.

– Ei meidän tarvitse opettaa ihmistä, miten toimitaan kahvilassa. Rajoitamme ihmisten oikeuksia ihan turhaan. Se ei palvele sodan ajan toimintaa millään tavalla, Saari kertoo.

Viitanen muistuttaa, että vaikka yksilöä kohdataan ja käytänteitä karsitaan, sotilaskoulutus pysyy ennallaan. Samat asiat on koulutettava kuin ennenkin. Hyviä tapoja ja sotilaallista käyttäytymistä noudatetaan.

– Oveen edelleen koputetaan, ja esimiehiä puhutellaan, hän sanoo.

VARUSMIESJOHTAJILLE vahvempi yksilön ja ihmisen johtaminen asettaa omat, erilaiset haasteensa.

Viitanen mukaan varusmiesjohtajien on ansaittava alokkaiden arvostus olemalla yksinkertaisesti hyviä sotilaita. Auktoriteetti tulee

siitä, että varusmiesjohtajat ovat alokkaiden silmissä ammattilaisia omassa hommassaan

– Kuri ei tule kurjuudesta, Viitanen sanoo.

Varusmiesjohtajat majoittuvat alokkaiden kanssa samoissa tuvis- sa, jolloin he ovat koko ajan läsnä.

– Ryhmänjohtajille ei ole semmoista norsunluutornia, jota pitää pelätä koko ajan, Viitanen sanoo.

Saaren mukaan syväjohtamisen perusteet, kuten ihmisen yksilöllinen kohtaaminen ja inspiroiva tapa motivoida, pääsevät vahvemmin esiin. Se vaatii varusmiesjohtajilta ennen kaikkea valmistautumista etukäteen.

Varusmiesjohtajien rooli muuttuu kaavamaisista käytänteiden noudattamisesta aitoon ihmisten johtamiseen.

– Kun varusmiesjohtaja asuu itse tuvassa sisällä, hänen pitää olla luova ja hänellä täytyy olla jokin linja, mitä hän noudattaa, Saari sanoo.

Käytännössä varusmiesjohtajilla vähenee pinkkojen, punkkien ja siivouksen syynäminen. Sen sijaan varusmiesjohtajat pyrkivät ohjaamaan ja opastamaan sekä löytämään jokaisen vahvuudet ja heikkoudet.

Heidän tulee myös löytää tuvastaan ne ihmiset, jotka tarvitsevat enemmän apua ja tukea. Varusmiesjohtajien tulee varmistaa, että kaikki tietävät esimerkiksi, mitkä



varusteet tulee laittaa ylle.

Saari kertoo kiertäneensä Porin prikaatin varuskunnissa alokkaiden saavuttua. Hän on huomannut, että käytännöt ovat vielä joissakin paikoissa yllättävän tiukassa.

Hän on kuitenkin tehnyt alokkaiden ensimmäisten päivien aikana paljon positiivisia havaintoja.



Esikuntakomppanian päällikkö, kapteeni Petteri Viitanen painottaa, että kun koulutusta pidetään, se tehdään kovaa ja tehokkaasti.



Mitä sinun joukko-osastossasi tapahtuu? Lähetä juttuvinkki osoitteeseen ruotuvaki@mil.fi

VARUSMIEHET

Varusmiehet ojentavat auttavan kätensä

Verenluovutustilaisuuksia on varuskunnissa kymmenen enemmän kuin viime vuonna. Moni varusmies luovuttaa verta ensimmäistä kertaa.

Arttu Toivonen

VERENLUOVUTUS varuskunnissa on kasvussa. Viime vuonna 1150 henkilöä luovutti verta seitsemässä eri varuskunnassa. Tänä vuonna puolestaan verenluovutustilaisuuksia on kymmenessä varuskunnassa ja tapahtumien määrä on kasvanut viime vuoden kuudestatoista kymmenellä.

Veripalvelun asiakaspäällikkö **Liisa Romo** on tyytyväinen yhteistyön tiivistymisestä, sillä nuoret miehet ovat vaikeasti tavoitettava kohderyhmä.

– Varuskunnan luovutustilaisuudet ovat ainutlaatuinen paikka tavoittaa kattavasti nuoria miehiä, joita on vaikeampi tavoittaa kuin nuoria naisia, Romo toteaa.

Reserviupseerikoulun upseerioppilaat luovuttivat verta 30. kesäkuuta Haminassa Veripalvelun kanssa yhteistyössä järjestetyssä verenluovutustilaisuudessa. Tilaisuus oli Haminan 145. ja ensimmäinen järjestettiin jo 1959. Romo kehuu Haminassa järjestettyjä tilaisuuksia, sillä niissä käy paljon varusmiehiä luovuttamassa verta, tällä kertaa hieman tavallista vähemmän, 85 varusmiestä.

UPSEERIOPPILAS Tuomas Hytille Haminan verenluovu-



Veripalvelun Ville Karvinen kertoi upseerikokelas Tuomas Hytille verenluovutuksen yhteydessä, miten veren käsittely tilanteesta jatkuu.

Kuva: Kristian Wallin

tustilaisuus oli hänen ensimmäisensä. Hytin mukaan järjestelyt sujuivat hyvin ja verenluovutuksesta informoitiin sopivasti.

– Prosessin aikana sai rauhoittavaa tietoa, joka vähensi jännitystä. Esimerkiksi ensikertalaisen ei luovuttamisen jälkeen kannata heti nousta pystyyn mahdollisen huimauksen takia, Hytti toteaa.

Hytti arveli, että kun varuskunnassa luovuttaa verta, saattaa hyvin tehdä sitä jatkossakin, sillä ensimmäinen kerta poistaa tilanteeseen liittyvää jännitystä.

– Kyllä mä varmaan meen jatkossa luovuttamaan verta, Hytti uskoo.

Verenluovutuksella puolustusvoimissa on pitkät perinteet. Vuonna 1939, kun Suomessa veripalvelutoimintaa käynnistettiin sodankäynnin takia, Puolustusvoimain Veripalvelu hoiti asiaa. Suomalaiset osallistuivat aktiivisesti verenluovutustoimintaan

sodan aikana. Jatkosodan aikana yli 90 000 henkilöä luovutti lähes 200 000 pulloa verta.

Sotien jälkeen 1948 Suomen Punainen Risti alkoi hoitamaan veripalvelutoimintaa ja 1956 varusmiehet pääsivät ensimmäistä kertaa luovuttamaan verta varuskunnissa. Huippuvuodet varuskuntien verenluovutuksissa nähtiin suurten ikäluokkien varusmiesvuosina, jolloin Veripalvelu keräsi yli 25 000 veripussia vuosittain.

Näistä luvuista ollaan nykypäivänä kaukana, mutta Romon mukaan varuskuntien luovutustilaisuuksia on tarkoitus jatkaa tulevaisuudessa ja yhteistyötä vahvistaa. Veripalvelu pyrkii tähän kiertämällä varuskunnissa ja kertomalla verenluovutuksen tärkeydestä.

VARUSKUNNISSA luovutettua verta käytetään ympäri Suomea sairaaloissa monenlaisiin hoitoihin. Yhdestä luovutuksessa

saadaan kolme veripussia ja niitä käytetään muun muassa syöpä- ja leikkaushoitoihin sekä ensiaputilanteissa.

Varuskuntien luovutustilaisuuksista saadaan itse veren lisäksi myös muita merkittäviä hyötyjä. Uusia verenluovuttajia tarvitaan jatkuvasti ja varuskuntien luovutustilaisuudet ovat yli viidennekselle varusmiehistä ensimmäinen muttei viimeinen luovutuskerta.

– Verenluovutusjuhlissa, jossa palkitaan esimerkiksi 100 kertaa verta luovuttaneita, kun kysytään palkittavalta, missä hän on ensimmäistä kertaa luovuttanut verta, miespuolinen henkilö usein vastaa: armeijassa, Romo kertoo.

Lisäksi varusmiehet saavat hyvän infopaketin verenluovutuksesta. Sen perusteella he saattavat tulevaisuudessa luovuttaa verta, vaikkeivät varuskunnan luovutustilaisuudessa voisikaan luovuttaa.



Aloka Ilmari Jeskanen Porin prikaatin esikuntakomppaniasta kertoo, että vastaanotto on ollut lämmin ja mukava ensimmäisenä päivänä.

– Ryhmänjohtajille on nostettava hattua. On ollut havaittavissa yksilön kohtaamista. Sellainen huutelu, mitä on ollut aikaisemmin valitettavasti aika paljon, on vähentynyt. Asioita kerrotaan ja opetetaan, Saari sanoo.

Säkylen varuskunnan sosiaalikuraattorilla **Mirjami Flemmichillä**

on muutama vinkki johtajakautensa aloittaneille varusmiesjohtajille.

– Kuuntele oikeasti, mitä alokkaalla on sanottavaa. Myös sitä omaa ryhmää kannattaa tarkkailla. Tuntuuko, että joku voi huonosti? Pitää uskaltaa myös kysyä suoraan, miten voit ja onko joku hätänä.

RUOTUVÄKI 40 VUOTTA SITTEN

Alokaat marssivat jääkäreiksi

PERUSKOULUTUSKAUSI on nykyään kevyempi kuin ennen. Yhtä raskaita suoritteita kuin esimerkiksi neljäkymmentä vuotta sitten ei vielä koulutuksen alkuvaiheessa tehdä, vaan koulutus on suunniteltu nousujohteiseksi. Raskaimmat suoritukset tehdään myöhemmillä koulutuskausilla, ja näin toimimalla pyritään vähentämään loukkaantumisia.

Sotilasvala vannotaan samoja pääperiaatteita noudattaen kuin 40 vuotta sitten. Nykypäivän alokaat eivät kuitenkaan suorita noin 350 kilometrin pyörämarssia ennen valaansa, toisin kuin aikoinaan.

LAPIN Jääkäripataljoonan saapumiserän 11/77 alokaat suorittivat sotilasvalaansa liittyvän perinteisen jääkärikuntokokeen tänä vuonna Koillis-Lapin suuntautuneena maakuntamarssina.

Marssin huipentumana nimi-

ettiin pataljoonan alokaat jääkäreiksi Savukosken urehilukentällä keskiviikkona 27. päivänä heinäkuuta.

Lapin jääkäripataljoonan alokaat – nyt jo nuoremmat jääkärit – osoittavat kuntokokeessaan, että Lapin jääkäri menee tarvittaessa vaikka läpi harmaan kiven. Marssin pituus oli noin 350 kilometriä ja marssiaika kolme vuorokautta, joten päivämarssin keskipituus ylsi päälle sadan kilometrin.

Matkaa ei suinkaan poljettu kestopäällysteillä, vaan suurimmilta osin mäkisillä ja mutkaisilla hiekkateillä, jotka asettivat sekä miehen että polkupyörän kunnan koetteelle. Sään haltiakaan ei säälinyt vaan ripotteli vettä pikku hiljaa jatkuvasti.

”Taitavat nuo traktorikuskit olla siitä väsyneintä porukkaa”, totesivat pojat itse valapäivänä, kun marssi oli käytännössä jo ohi ja valaloma hämmötteli. Valapäivänä poljettiin ennen valan vannomista ”ainoastaan” 60 kilometriä. Ennen valatilaisuutta järjes-



tyneen tauon ajanakin näkyi varvikoissa miehiä, joita jääkäriksi tuleminen ei jännittänyt, sillä tasainen tuhina ja rento asento kertoivat kaverien sotilaskielellä levyytävän.

Tämänkertainen marssi ei pituudeltaan ollut pataljoonan tekemistä kärjessä. Muutamat marssit ovat venyneet selvästi yli 400 kilo-

metrin. Marssia johtaneet majuri **Heiskanen** ja kapteeni **Kiiskinen** olivatkin valapäivänä hieman vaatimattomia. Heidän mielestään tällä kertaa mentiin kevyesti, kuin ”lomailleen”.

RV N:o 14 (342) 15. vuosikerta – 10.8.1977